

VOGELS IN DE WIJK: IK HEB HEM ECHT GEHOORD, DE FAZANT!

Door Marijke van Ittersum

Het fietspad in het verlengde van de Winterdijk is een prima plaats om langs te lopen en goed te kijken naar wat je om je heen ziet. En dat is altijd meer dan je denkt. Maar wat ik eigenlijk vaker moet doen, is ook eens luisteren naar wat ik om mij heen hoor. En in mei hoorde ik – echt waar – een fazant. Het schorre geluid dat een fazantenhaan maakt, daar kun je je niet in vergissen. En zo zeldzaam is de fazant nou ook weer niet, in de Goudse Hout stikt het ervan. Maar eerlijk is eerlijk: ik heb hem niet gezien, alleen maar gehoord.

Wat is nou een fazant (*Phasianus colchicus*). Om met treurig nieuws te beginnen: het aantal fazanten in ons land neemt af. Dat ligt aan twee factoren. Ten eerste mag er nog steeds gejaagd worden op fazanten en wel van 15 oktober tot 31 januari op de hanen en een maand korter op de hennen. En ten tweede mogen ze niet meer gefokt en uitgezet worden. Maar waarom zouden we überhaupt op fazanten jagen? Dat is al heel simpel: al sinds de tijd van de Romeinen (toen zij de fazant introduceerden in West-Europa) stond de fazant al te boek als een maaltijdvullend en bijzonder lekker hapje, dat ook nog relatief makkelijk te vangen is.

Fazanten zijn hoenders, net zoals kippen en dus zijn het 'grondvogels'. Ze kunnen aardig vliegen, maar ze geven de voorkeur aan lopen. En grappig genoeg zijn ze daar ook heel goed in: ze halen met gemak de 20 km per uur. Maar dan moet je als fazant zijnde, wel de ruimte hebben om snelheid te maken en de ruigtes waarin ze graag vertoeven, belemmeren de vluchtsnelheid behoorlijk. Dan kan je je maar beter verstoppert. En dat doen ze dan ook. Omdat fazanten overdag actief zijn, zitten ze 's nachts in bomen en struiken, want daar is het veiliger dan op de grond.

Groot zijn fazanten ook, de hanen kunnen wel 80 cm groot worden, hoewel daar wel een flink stuk staart bijgerekend is, namelijk 25 cm. En ze zijn erg kleurrijk. Ze hebben felrode lellen, een grappig kuifje en een witte snavel. Onder de felgroene kop dragen ze een wit kraagje. Op hun hele lijf zijn gestreepte en gevlekte banden in geel- en bruintinten te zien. Eigenlijk zijn ze gewoon prachtig. De vrouwtjes zijn minder bedeed met uiterlijke schoonheid: die zijn een soort suffig bruin gevlekt. Wat ook weer slim is, want dan val je veel minder op. Mannetjes kunnen wel anderhalve kilo wegen en ze worden gemiddeld 15 jaar oud.

Monogaam zijn fazantenhanen bepaald niet: de haan heeft een harem van hennen. Ze broeden van maart tot juni en hebben dus best een lang broedseizoen. In één legsel zitten wel twaalf olijkleurige eieren. Vrouwlied is degene die de ruim drie weken broeden voor haar rekening neemt. Ze bouwt ook het nest: op de grond, maar goed verscholen. En dat is verstandig, want fazanteneieren zijn een delicatessen voor allerlei soorten rovers, zoals ratten, vossen, roofvogels en...mensen. Op sommige menu's in exclusieve restaurants staan fazanteneieren

vermeld onder de voorgerechten.

Als de kleintjes uit het ei springen, verlaten ze direct het nest. Maar de territoriale vader zorgt ervoor dat zijn gebied goed bewaakt wordt. Er is zelfs een verhaal in omloop van een 'terror-fazant', die twee mensen probeerde aan te vallen. Ik weet bijna zeker dat er vlakbij een nest gezeten heeft en papa heeft geen bezwaar tegen een robber-tje vechten, als het hem goed uitkomt tenminste. Dat laatste kan je ook zien – en vooral horen – als er gestreden moet worden met concurrenten om de vrouwen. 'The winner takes it all' en dat geldt niet alleen in de wereld van de mensen. Er wordt heel wat afgeschreeuwd door de hanen in de baltstijd.

Ik hoop heel erg dat ik in mijn volgende wandelingetje de fazant ook echt zie. Ze brengen immers (behalve een gevulde maag) ook voorspoed en geluk. Hoewel, de meningen in de spirituele wereld zijn wel verdeeld. Droom je over een fazant, dan kan dat namelijk ook wijzen op een verandering in je leven, op welke manier dan ook. Maar zo'n dreigende opmerking past natuurlijk niet echt bij zo'n fraaie vogel als de fazant.

